

HAMMASLAHTELAINEN

Nro 2/2011 • Hammaslahden seudun kyläyhdistys ry • www.hammaslahti.fi

Valokuva: Sakari Sillanpää

Kulttuurireissu Savonlinnaan

Keskiviikkoaamuna 24.8. lähdettiin tien päälle kohti Savonlinnaa. Retkelle osallistui Pyhäselän lukion ensimmäinen luokka sekä yhdeksännen luokan kuvaamataidon ryhmä määränpäinään Olavinlinna ja taidekeskus Retretti.

Kaksituntisella menomatalla kohti Savonlinnaa poikkesimme Kerimäelle katsomaan maailman suurinta puukirkkoa. Se on todella silmiähivelevän kauniisti rakennettu, mutta oli harmi, ettei aikatauluun sopinut käydä ihailemassa tuota arkkitehtuurin taidonnäytettä lähempää. Jatkoimme siis pian matkaamme kohti Savonlinnaa.

Vierailu keskiaikaan

Monien odotukset olivat jo korkealla, kun saavuimme vanhaan kaupunginosaan. Olavinlinna seiso kauniiden, vanhojen puutalojen takana kuin odottaen meitä. Ennen kierroksen alkamista meillä oli aikaa pitää pieni ryhmäkuvaustuokio kohteen ulkopuolella, hyvin hoidetulla pihalla.

Opastettu kierros alkoi ainutlaatuisesti holvatusta Kuninkaansalista, jossa opas kertasi Olavinlinnan historian ja tapahtumat lyhyesti, mutta elävästi ja yksityiskohtaisesti. Tämän jälkeen suuntasimme linnan muihin vanhoihin osiin, kuten tornihuoneisiin ja -kappeliin, joiden vaiheista ja merkityksistä saimme sopivasti tietoa. Hieno paikka oli torni-

huone, josta aukeni upeat näkymät Savonlinnaan ja muuallekin.

Sivistävän kierroksen loputtua oli aikaa räpsiä kuvia ja jutella. Ainoa asia, mitä jäin kaipaamaan, oli tarinat. Jokaisella vanhalla linnalla on omat kiehtovat salaisuutensa, eikä Olavinlinna ole tässäkin poikkeus. Kuitenkin kokemus oli varmasti monille mielekäs ja positiivinen. Ehdimme käydä vielä syömässä Savonlinnan torilla, jonka jälkeen jo suuntasimme kokan kohti Retrettiä.

Taidekylpy

Retretti sijaitsee Punkaharjun Tuunaansaareissa ja on laajudeltaan yksi pohjoismaiden suurimmista taidekeskuksista. Siellä on järjestetty mm. musiikki- ja balettiesityksiä vuoteen 1987 asti, mutta uudet taidenäyttelyt ihastuttavat ihmisiä vielä joka kesä.

Opastus alkoi keskuksen sisäpihalta, missä meille kerrottiin Retretin historiasta ja näyttelyistä. Varsinainen kierros alkoi todella lupaavasti; suuntasimme Retretin alle peruskallioon

louhittuun luolastoon. Tunnelma oli henkeäsalpaava. Luolassa leijuva sumu ja vähäinen valaistus toivat taideteokset upeasti esille ja loivat mystisen tunnelman.

Vähitellen käytävät nousivat ylöspäin ja olimme taas Retretin maanpäällisissä näyttelytiloissa katsomassa tunnettujen ja vähemmän tunnettujen taiteilijoiden teoksia. Tämän kesän päänäyttely oli nimeltään Taiteilijapareja, mutta esillä oli esimerkiksi myös Tove Janssonin taidetta ja Carl Barksin ankkakatauluja yksityiskokoelmista. Näitä monet olivat varmasti odottaneet, sillä molempien työt ovat useimmille tuttuja.

Loppuaika ennen kotiinpäin lähtöä menikin syöden, juoden ja ostellen matkamuistoja. Itse aion käydä Retretissä vielä kerran jos toisenkin, oli siellä sen verran upeaa katsottavaa.

Nytkö jo?

Näin oli kulttuuri- ja tapahtumarikas päivämme saanut päätöksensä ja puolitoistatuntinen paluu-matka alkoi. Neljäntenä ja viimeisenä etappina reitimme varrelle osui vielä tunnettu museotie, joka mutkittelee nimensä mukaisesti kapean ja korkean Punkaharjun päällä. Näkymät sieltä alas olivat mahtavat.

Retki oli mielestäni onnistunut ja kaikille oli jäänyt siitä jotakin hyvää mieleen. Loppumatka menikin sitten jutellen, nauraen ja nukkuen.

Kaisa Kuusela, 1A

Pingistä pelaavat Karri Sallinen (vas.) ja Joni Raninen

Hammaslahden Nuorisoseura

Hammaslahden nuorisoseuran talolla on ollut toimintaa jo vuodesta 1916, jolloin talo on rakennettu. Nuorisoseuran toiminta alkoi kuitenkin jo 1899. Hammaslahden nuorisoseura on pitkän historiansa aikana rikastuttanut hammaslahtelaisten henkistä ja ruumiillista elämää. Nuorisoseurantalolla on pidetty opintokerhoja, esitetty näytelmiä, harrastettu kuorolaulua, tanhuttu, järjestetty tansseja ja voimisteltu. Talo on myös toiminut kunnantoimitalona.

Nykyinen toiminta

Nuoret kokoontuvat nuorisoseurantalolla tapaamaan toisiaan ja pelaamaan erilaisia pelejä syksyllä ja talvella torstai-iltaisina. Nuorisoseura on järjestänyt yhdessä Joensuun kaupungin nuorisopuolen kanssa rokki- ja discoiltoja. Perinteeksi on muodostunut myös talolla järjestettävät joulumyyjäiset. Kesäisin talon pihamaalle on mahdollista tulla pelaamaan lentopalloa pari kertaa viikossa. Talolla pidetään suosittuja huutokauppoja ja aika ajoin tansseja. Nuorisoseurantaloa käyttävät myös toimintaansa monet yhdistykset. Hammaslahden nuorisoseuran puheenjohtaja Jukka Kuosmanen kertoo, että talon vuokraamisen lisäksi nuorisoseura vuokraa kahvi- ja ruoka-astiastoja sekä pöytiä ja tuoleja. Jukka toivottaa kaikki mukaan nuorisoseuran toimintaan.

KIIHTELYSVAARAN

Osuuspankki

Puh. 013-737 3511 Kiihtelysvaara
013-741 749 Pyhäselkä

• Elintarvikkeita • Oluet ja siiderit • Toto • Veikkaus
• Arkisin lounas • Pizzaa ja grilliruokaa myös mukaan

SEO. KAHVIO-HUOLTOASEMA
HAMMASLAHTI

Avoimna arkisin 6.00-19.00
Lauantaisin 8.00-19.00
Sunnuntaisin 9.00-17.00

p. 013 741 650 / 0500 672 523

Fysioterapia ja hierontapalvelut

FYSIO KipuApu
V.M. KOSTAMO

Myös kotikäynnit ja akupunktio

Puh. 747 142 / 0400 225 270
Sammontie 7 A 5, 82200 Hammaslahti

FYSIO APU PYHÄSELKÄ
fysikaalinen hoitolaitos

Rinnekuja 3 as. 2, 82200 HAMMASLAHTI
Puh. (013) 741 229, 040-581 5598

Heikki J. Eskelinen palasi lapsuusmaisemin

Läksin lapsuudenkodistani Haammaslahden Alttinasta keväällä 1974 heti ylioppilaskirjoitusten jälkeen ja olen kiertänyt maailmaa pian 38 vuotta. Nyt marraskuun alussa palasin taas vanhaan kotitaloon.

Synnyin täällä maalaistalon esikoisena huhtikuussa 1955. Kansakoulun aloitin Vera Kapasen (myöh. Backman) oppilaana syksyllä 1962. Vera oli asiallinen mutta sopivan tiukka opettaja, jolla oli verrattomat kertojan lahjat ja joka pani meidät kurittomat pojat tarvittaessa arestiin. Vera kiitteli aineitani ja ennusti jo toisella luokalla, että minusta tulisi kirjoittaja. Se ennustus toteutui täysin.

Koulumatka taittui syksyisin ja keväisin polkupyörällä ja talvisin hiihtäen. Joskus minut poimi kyytiin mukava pikuserkkuni Venäläisen Tapani, joka sittemmin väitteli tohtoriksi Joensuun yliopistossa. Istuin ekaluokalta lähtien Tahvanaisen Eskon vieressä, ja on mukavaa, että ystävytemme on säilynyt jo lähes puoli vuosisataa.

Maanviljelijäperheen poikana jouduin lapsesta asti tekemään kaikenlaisia töitä. Kesäisin ei vietetty lainkaan löhö-lomaa vaan ahkerointiin heinäpellolla, kerättiin viinimarjoja, kitkettiin pitkiä porkkanarivejä ja harattiin rikkaruohoja omenapuiden alta. Talvella olin isän kanssa usein savotassa ja kuorin propseja. Pientä palkkaa saatiin joskus – propspöllin kuorimisesta tuli muistaakseni 10 penniä.

Metsästystä ja kalastusta meillä ei harrastettu, mutta isälle olen erittäin kiitollinen siitä, että hän opetti minut ampumaan pienoiskiväärillä. Siitä oli suuri hyötyä myöhemmin armeijassa ja reserviupseeritoiminnassa.

Oppikouluun

Oppikouluun pyrin ja pääsin vuonna 1966. Rehtorina oli arvostamani Kaj Rastas, joka sytytti minuun historiakipinän. Myös kielistä pidin paljon, samoin musiikista. Äidin kielen opettajani Karvosen Eija lupaili laudaturia jo keski-koulussa. Itse en silloin siihen uskonut, mutta oikeassa Eija oli. Lukiossa äidinkieltä opetti mainio Tanskasen Eino, jonka tunneilla moni meistä kypsyi laudatur-kirjoittajaksi.

Piirustusta, biologiaa ja matemaattisia aineita vierastin enkä ollut niissä hyvä. Suuri murheeni oli, etten menestynyt urheilukilpaluissa, vaikka olin urheilumies henkeen ja vereen. Kun juoksuradoilla ja hiihtoladulla jäin muista, aloin opetella urheilun historiaa Martti Jukolan Pikkujätiläisestä.

Musiikin ystävänä soitin kouluaikana bassokitaraa ja lauloin rock-yhtyeessä, joka lienee ollut Suomen kulttuurihistorian heikoimpia – olimme kaikki aivan aloittelijoita. Soolokitaraa näppäili Sykön Jori ja rumpuja paukutti Sep-po Pätkä Kankkunen. Soitimme lähinnä tanssimusiikkia, ja yrittelin kirjoittaa hieman omiakin blues-sävytteisiä lauluja. Esiintymisvarmuutta pienet konva- ja tanssikeikat an-

toivat ujolle pojanklopille, ja pian alkoi avautua myös klassisen musiikin huikea maailma.

Järjestötoimintaa

Osallistuin kouluaikana innokkaasti erilaiseen järjestötoimintaan. Olin 4H-kerhossa, ja Korhosen Juhan kanssa perustimme poliittisen nuorisjärjestön. Kouluneuvostovaikeissa oltiin ehdokkaina, mutta kansansuosio ei riittänyt läpimenoon. Olin aloittamassa myös Pyhäselän kotiseutuyhdistyksen toimintaa.

Ylioppilaaksi kirjoitin keväällä 1974, ja olimme Pyhäselän yhteislyseon toiset valkolakin saaneet oppilaat. Mielitämme hiveli, että päihitimme arvosanoissa Joensuun perinteikkäät koulut.

Heti oppikoulun päättymisen jälkeen valkolakki vaihtui armeijan harmaaseen kenttälippikseen, kun astuin kesäkuussa 1974 alokkaaksi kranaatinheitinkomppaniaan Karjalan jääkäripataljoonaan. Harkitsin isänmaallisena nuorukaisena vakavasti upseerinuraa yhdessä silloisen ystäväni ja nykyisen lankoni Silvennoisen Karin kanssa. Minä päädyin Joensuun korkeakouluun opiskelemaan historiaa, lehtimieheksi, tutkijaksi ja tietokirjailijaksi, kun Kari taas jäi armeijaan ja yleni everstiluutnantiksi. Reserviupseerikoulun minäkin suoritin ja vuonna 1988 sain yliluutnantin arvonmerkit. Sen jälkeen ei armeija ole kaipailut minua, joten kapteenin ruusukkeet jäänevät haaveeksi – sotilasarvo ei varmasti enää muutu ellei sitten tule alennusta.

Korkeakouluun

Armeijan jälkeen aloitin historianopinnot Joensuun korkeakoulussa syksyllä 1975. Hienoja opettajia olivat professorit Antero Heikkinen, Veijo Saloheimo ja Heikki Kirkinen, joka toimi silloin rehtorina ja ehti luennoimaan meille valitettavan vähän.

1970-luku oli minulle poliittisesti hyvin ahdistavaa aikaa. Minun sinivalkoiset arvoni eivät silloin olleet kunniaa vaan sain kiistellä rajusti stalinistien kanssa. Ääripunaveljet ja –siskot olivat raivoissaan, kun perustin korkeakouluun reserviupseerikerhon, jonka jäsenmäärä nousi heti yli 50:een. Kalikka-lehti muisti meitä kiitettävän usein ivakirjoituksissaan, ja reserviläiskerho vain kasvoi kasvamistaan.

Opiskeluaikana kirjoitin muutamia kotiseutuhistoriaa käsitteleviä juttuja Kiihtelys–Pyhäselkä-lehteen. Päädyin siten kesätoimittajaksi Karjalaiseen 1979, ja syksyllä minua

pyydettiin jatkamaan. Yliopiston lopputyöni oli silloin vielä tekemättä, ja hyödynsin sitten lehtimieskokemukseni tekemällä maisterintutkielmani Karjalaisen poliittisesta kirjoittelusta vuosina 1929–39.

Joensuussa kirjoitin ensimmäisen tietokirjani. Se oli tilaushistoria Joensuun rakennusmestariyhdistyksen 50-vuotisvaiheista ja se ilmestyi 1981. Karjalaisesta ja Joensuusta muutin Imatralle syksyllä 1984.

Työskentelin Etelä-Karjalassa kaupunkilehti Uutisvuoksen toimittajana reilut kaksi vuotta.

Helsinkiin

Vuodenvaihteessa 1986–87 muutin Helsinkiin, jossa jatkoin sekatyömieskirjoittajana: olin toimittajana, tiedottajana, tietokirjailijana ja jopa liberaalien eduskuntaryhmän sihteerinä.

1980-luvulla syntyi vielä kaksi uutta kirjaa, joista toinen oli elämäkerta toisesta Pohjois-Karjalan pojasta, työministeri Urpo Leppäsestä. Leppäsen yllytyksestä muutin keväällä 1990 Kuubaan, johon piti nousta yhteisyrityksenä hieno turistihotelli. Se suunnitelma epäonnistui, mutta minä vietin Karibialla reilut kolme vuotta. Niistä kokemuksista syntyi kirja Fidel Castro – vallankumouksen kaupparatsu.

Kuten nimi jo kertoo, se on hyvin kriittinen tutkielma vainoharhaisen diktaattorin synkistä systeemistä.

Karibialta palasin syksyllä 1993 Espooseen keskelle lama-Suomea. Aloin miettiä, mitä tekisin, ja pääsin yrittäjäkurssille. En ollut koskaan harkinnut firman perustamista, mutta niin olen nyt niukan leipäni hankkinut pienyrittäjänä kirjoittamalla noin 15 tilaushistoriaa ja tekemällä erinäköisiä kirjoitus- ja tekstintarkastustöitä.

Kirjoja ja musiikkia

Espoon Matinkylässä vierähti 18 vuotta. Kirjoittamisen ja runsaan lukemisen lisäksi olen harrastanut uimista, pyöräilyä, kävelyä ja hiihtoa. Karibialta Suomeen palattuani hankin jälleen sähkökitaran, ja olen soitellut omaksi ilokseni lähinnä vanhaa bluesia. Suuria kitaristisuosikkejani ovat B. B. King, Eric Clapton, T-Bone Walker, Carlos Santana, Stevie Ray Vaughan, Johnny Winter ja Dave Clem Clempson.

Musiikki on muutenkin ollut minulle hyvin rakas harrastus, ja olen istunut ahkerasti Kansallisoopperassa ja sinfoniaorkestereiden konserteissa. Mielisäveltäjiäni ovat upeita oopperoita kirjoittaneet Richard Wagner ja Richard Strauss sekä sinfonikoista Anton Bruckner ja Gustav Mahler. Pidän paljon myös Beethovenin, Sibeliuksen, Dvorakin ja Tšaikovskin musiikista.

Rakkautta Wagneriin vei minut Suomen Wagner-seuran toimintaan, ja olen vuosikausia seuran hallituksessa. Toinen hieno järjestö, johon olen kuulunut pian 20 vuotta, on Suomen tietokirjailijat. Missään yhdistyksessä en ole tavannut niin hienoja ihmisiä – tietokirjailijoiden tilaisuuksissa tuntee olevansa kymmenen kertaa itseään fiksumpien seurassa. Erityisen miellyttävä tietokirjailijattavuus on Timo Tossavainen, joka on myös Pyhäselän poikia ja muutenkin hieno herrasmies.

Lapsuusmaisemiin

Paluu lapsuusmaisemiin Joensuun laitakaupungille Alttinaan tuli ajankohtaiseksi, kun 87-vuotias isäni muutti palvelutaloon liikkumisen heikennyttyä. Maalaispojaksi syntyneenä tunsin aina olevani jonkinlainen maalaispoika, vaikka asuin lähes 40 vuotta eri kaupunkien kerrostaloissa, ja lähtöpäätös oli kypsytynyt jo pitkään.

Hieman haikealta tuntui tyhjentää Leenankujan kerrostalokaksio, jossa olin majoillut vuodesta 1995 lähtien. Merenrantojen maisemia jäin kaipaamaan, samoin pääkaupunkiseudun runsasta kulttuuritarjontaa.

Mutta kun jotain menettää, saa vastaavasti muuta tilalle. Täällä Alttinassa pääsen taas soutelemaan Onkamojärvelle ja samoilemaan lähiseudun metsiin. Lumien sulettua ryhdyn tutustumaan pyöräillen naapurikyliin kuten Joensuun keskustaan, Kiihtelysvaaraan, Rääkkylään ja Tohmajärveen Uintiharastus jatkuu Rantakylän hallissa, ja kevään tullen aion käväistä aamu-uinnilla Sammakkolahdessa. Tällainen lukutoukka pystyy nauttimaan tietokirjoista yhtä hyvin maalla kuin kaupungissakin, ja täällä maalla voi vonguttaa sähkökitaraa ja laulaa kurkku suorana mihin vuorokauden aikaan hyvänsä eikä tarvitse pelätä naapureiden häiriintyvän. Alan viihtyä varmasti.

Yritän jonkinlaista puutarhanhoitoa ja panen keväällä ainakin muutaman penkin perunaa, salaattia ja kaalia Harkitsen myös omenatarhan ja viinimarjapensaiden elvytystä, ja lähimetsien sienet ja marjat aion poimia syksyn tullen pakastimeen. Myös pientä kalastusta voisi yrittää, vaikka Onkamosta ei taida nousta lahnaa ja haukea jalompaa vedenviljaa.

Ystävällisiä naapureita

Hieman arkaillen pistäydyin Alttinaan palattuani kylään lähinaapureihin Venäläisen Jussi ja Heikin luo. Vastanotto oli erinomaisen sydämellinen ja ystävällinen, ja naapuriapua luvattiin auliisti antaa. Jussin Janne-poika oli jo korvaamattomana apuna muuttoauton purkamisessa.

Tuntuu tosi mukavalta, kun kyläläiset ovat ottaneet maailmalta palaavan tuhlaajapojan lämpimästi vastaan. Toivon mukaan pääsen tutustumaan talven mittaan myös muihin naapureihin.

Mitä muuta Alttinassa voisi tehdä kuin jatkaa tietokirjojen kirjoittamista, kasvattaa perunaa, soudella Onkamolla, pyöräillä lähikylissä ja soittaa kitaraa? Olen osallistunut Itä-Suomen alumnien toimintaan, jossa ovat mukana Joensuun ja Kuopion yliopiston entiset kasvatit. Opinahjon nykyinen rehtori Perttu Vartiainen opetti minulle nuorena assistenttina maantiedettä, jota luin sivuaineena. Kun tapasimme alumnitilaisuudessa Helsingissä lokakuussa, kerroin hänelle, että palaan synnyinseudulle. Perttu rohkaisi: jatka opinnoita Joensuun yliopistossa ja väittele tohtoriksi.

Opiskelu muodossa tai toisessa on aina harkinnan arvoisen vaihtoehto, sillä tieto ei ole koskaan taakaksi. Mutta niin tai näin, uskon sviihtyväni hyvin vanhalla kotitilalla Alttinan lapsuusmaisemissa.

Sähköposti: heikkije@gmail.com

Eeva Lampion muistoja (osa 2)

Nuorisoseuran toimintaa

Vuonna 1999 oli Hammaslahden nuorisoseurantalolla 100-vuotisjuhlat.

Eevan isä Antti oli rakentamassa taloa tuomalla hirsii rakennustyömaalle. Sitä ennen toiminta oli maataloissa. Kun Tahvanaisen talo oli Kuusenjuurella, siellä oli kesäjuhlat uuden navetan vintillä. Siellä esitetty näytelmä oli ”Saimaan rannalla” ja Antti-isäkin oli siinä mukana.

Piti saada talo, missä suoritetaan ohjelmia ja pidetään kursseja. Päämääränä oli jo silloin, että ”nuoriso pitää kasvattaa ja hyviin harrastuksiin saaha”. Kun ei ollut mahdollisuutta päästä kouluun, perustettiin Ohvanaan Hammaslahden nuorisoseuran alainen opintokerho. Aiheena oli luettu kirja ja keväällä suoritettiin kirjasta tutkinto.

Jopa Kalevala luettiin alusta loppuun.

30-lukua

Martta-kerhon kursseja olivat kutoma- ja keittokurssi.

Nykyisen rajan takana Jaakkimassa, Lahdenpohjan lähellä, järjestettiin kursseja. Siellä tuli tutuksi paljon ihmisiä. Rauhanteon jälkeen ja evakojen muutettua Suomeen nuo ihmiset levisivät eri puolille Suomea.

Pikkujouluja järjestettiin mm. Alttinan Venäläisen talossa, ja joulupukki oli mukana.

Hammaslahdesta tuli väkeä vierailemaan ja kyläilä oli yhteistoimintaa.

Rippikoulun kurssin ohvanalaisista vain kaksi on enää elossa: Helinä Piispanen-Korhonen ja Eeva.

Jotta Rippikouluun pääsi, piti käydä kinkereillä. Niissä kuulusteltiin, kuinka hyvin Katekismus ja Raamattu tunnettiin. Kun suurin osa väestöstä kävi rippikoulun, se oli aika tarkkaan myös väestökirjanpitoa. Kylistä valittiin kylänvanhin, joka raportoi papille, jos kylillä harrastettiin sopimatonta toimintaa.

40-lukua

Kansanhuoltoministeriön alaisia olivat kansanhuollon johtajat. Pyhäselkä kuului Kuopion kansanhuoltopiiriin. Kansanhuolto luetteloi maatalan karjan, henkilökunnan, viljellyn maan ym. ja sen perusteella annettiin luovutusmääräys. Korteilla sai leipää, vaatteita ym. Jopa parkitun nahan määrä piti ilmoittaa. Muu meni yleiseen kulutukseen ja armeijalle.

Kotirintamalla olivat vanhukset, naiset ja lapset. Paperista oli kova pula ja kirjekuoretkin käännettiin ympäri ja liimattiin paperiliimalla ja sen loputtua perunaliimalla. Koneella kirjoitettiin paperin molemmille puolille.

Kun evakot tulivat, majoitukseen otettiin Hammaslahden nuorisoseurantalo, asemaa vastapäätä oleva työväentalo, ja jotkut suuremmat maatalot. Loput sijoitettiin asemahuoneen lattialle. Junat kulkivat öisin ja asemapäälliköllä oli karbidilyhty, sillä sähköjä ei ollut.

Vihollinen pudotti desantteja maastoon ja lottia käskettiin menemään järven jäälle tarkkailemaan pudotuspaikkoja. Ottipa yksi isäntä desantit yöpymään saunarakennukseen, mutta pojan tultua rintamalta desantit saivat lähtöpassin.

Nuorisoseuran alapuolella oli Albin Nenosen talo, mistä tuli kulkutautisairaala (nykyään paikalla on Kone-Kärki/Iitikki). Sinne Eevakin joutui joksikin aikaa kun lavantauti tarttui herkästi sodan aikana. Potilaat olivat eristettynä ja kukaan ei saanut tulla taloon sisään. Kansanedustaja Vieno Simonen kävi katsomassa potilaita ikkunan takaa, kun ei voinut mennä sisään.

Sukulaiset

Eevan äiti oli Hilda ja isä Antti. Antti haudattiin sitten rintamalle jääneen Erkin kanssa samoissa hautajaisissa. Mutta siihen piti saada lupa, kun Erkki-pojan ruumista ei saatu taistelupaikalta haettua.

Tahvanaisen kotitilalla Kallen poika Kari on koneistanut maatalon navetan ja robotit hoitavat suuren osan navetan päivittäisistä toiminnoista. Tällä tavalla Suomen maatalous pidetään elinvoimaisena.

Toinen tapa on pitää luomutilaa, mitä niitäkin on ent. Pyhäselän alueella.

Tällaisia asioita muisteltiin 30- ja 40-luvulta. Muitakin asioita voidaan muistella, jos aika ja mielenkiinto lukijoilla - ja muistelijalla - riittää.

AVOINNA
MA 10-17
TI-PE 9-17
LA 9-13

kankaat · neulelangat · käsityö- ja
askartelutarvikkeet · paikalliset käsityöt

----- **TERVETULOA!** -----

Hammaslahdentie 17
Puh. 013-741 015

Hammaslahden seudun kyläyhdistys

Hammaslahden seudun kyläyhdistyksen toimintavuosi 2011 on lopuillaan. Tänä vuonna kyläyhdistys on ollut mukana Pyhäselän koululla järjestetyssä talvitapahtumassa ja Pyhäselän jäähiihdossa, joissa kyläyhdistyksellä oli kahviopalvelut. Elokuussa kyläyhdistys järjesti Hammaslahden urheilukentällä Hammasharjanheittokilpailut, johon osallistui runsaat 50 heittäjää. Syyskuussa oltiin mukana järjestämässä Elovaaran ulkoilualueella yhdessä Niittylahden luonto-ohjaajaopiskelijan kanssa koko perheen luontopäivää.

Kyläyhdistyksen 2011 tekemiä aloitteita

Kyläyhdistys on tehnyt aloitteen Rauanjärven rannalla sijaitsevan ns. luontokeskuksen saamiseksi kuntalaisten käyttöön. Aloitteeseen ei ole kuitenkaan vielä tullut vastausta.

Aloite, jossa kyläyhdistys esitti Pyhäselän historiaan liittyvien kuvataulujen hankkimiseksi Pyhäselän palvelupisteelle, on toteutunut. Kuvataulut ovat nähtävänä palvelupisteen Santrasalissa.

Esitys Vuokkolantien ja Saarenkyläntien välisen tieyhteyden rakentamiseksi sekä Vuokkolantien varrelle tulevan kevyenliikenteen väylän rakentamiseksi on kaupungilla käsiteltävänä.

Vastausta ei ole tullut myöskään aloitteesta, jonka kyläyhdistys on tehnyt kaupungille Hammaslahden taajaman huonokuntoisten katujen kunnostamiseksi.

Pohjois-Savon Ely-keskukselle on lähtenyt aloite levennyksen rakentamisesta Rääkkyläntien ja Lotokantien risteykseen. Levennyksen myötä Lotokantielle menevät voivat kääntyä sinne turvallisesti.

Ely-keskukselle on tehty aloite, että Vuokkolantien ja Hammaslahdentien risteykseen rakennetaan kevyttä liikennettä varten turvallinen ylitys. Samassa aloitteessa esitetään ylitystä kevyelleliikenteelle Hammaslahdentien ja Lemmenpolun sekä Paavontien risteysalueelle.

Pyhäselän sankaritaulu

Pyhäselkään on haudattu 163 vuosien 1939-1945 sodissa kaatunutta sankarivainajaa. Mulon kylän kaatuneet on mainittu Niittylahden koululla olevassa muistotaulussa. Lakkautuneen Vehkapuron muistotaulu on Suhmuran koululla ja lakkautuneen Nivan koulun muistotaulu on Hammaslahden koululla. Pyhäselän koululle hankitaan muistotaulu kaikista Pyhäselkään haudatuista sankarivainajista. Hankkeeseen ovat lähteneet mukaan kyläyh-

distyksen lisäksi veteraanijärjestöt ja sotainvalidijärjestö, Pyhäselän paikallisosuuspankki, Kiihtelysvaaran osuuspankki sekä Joensuun kaupunki.

Hammaslahden kiertoliittymä

Hammaslahden taajaman uudet liikennejärjestelyt ovat valmistuneet. Kiertoliittymään tuleva maamerkki/teos on kuitenkin vielä tekemättä. Teoksen suunnittelijoina toimivat Pohjois- Karjalan ammattikorkeakoulun muotoilun opiskelijat. Nyt sinulla on mahdollisuus vaikuttaa teokseen. Mikä sinusta olisi kiinnostava aihe tai idea teokseksi/maamerkiksi? Lähetä oma ideasi tai aiheesi, jonka pohjalta opiskelijat voivat suunnitella teoksen. Voit lähettää ehdotuksesi tarinan, runon, laulun, kertomuksen tai kuvan tai jollakin muulla tavalla. Teoksen on tarkoitus liittyä jollakin tavalla Hammaslahden alueen historiaan, tapahtumiin, syntymiseen tai olemukseen... **Toteutukseen johtavasta ideasta maksetaan 100 € palkkio. Lähetä ehdotuksesi viimeistään 16.12.2011 osoitteeseen hannu.holopainen@telemail.fi**

Tulevia tapahtumia

- **Hammaslahden seudun joulunavaus järjestetään 30.11.2011 klo 18.00 alkaen Hammaslahden nuorisoseurantalolla.**
- **Perinteiset joulumyyjäiset pidetään nuorisoseurantalolla 10.12.2011 klo 10.00-14.00. Kysy myyntipöytiä puh. 050 4315 348.**
- **Käsityöliike Iitistikistä on mahdollista ostaa kyläyhdistyksen painattamia Hammaslahti-postikortteja.**

Hammaslahden seudun kyläyhdistyksen kotisivut

Kyläyhdistyksen kotisivut löytyvät osoitteesta www.hammaslahti.fi ja blogi osoitteesta www.hammaslahti.blogit.fi Tule kyläyhdistyksen sivuille, jossa voit liittyä kyläyhdistyksen varsinaiseksi tai kannatusjäseneksi, voit keskustella blogissa ja tehdä aloitteita sekä antaa kyläyhdistykselle palautetta.

Hammaslahden seudun kyläyhdistyksen hallitus toivottaa kaikille rauhallista joulun aikaa ja hyvää ensi vuotta!

Hannu Holopainen
puheenjohtaja

Yritysuutisia

Kaarinix

Kaarinix-nimellä toimiva luontaishoitola on lokakuussa avattu Hammaslahdessa osoitteessa Nappikuja 2. Luontaishoitolan yrittäjänä toimii luontaishoitaja Kaarina Horttanainen. Hoitolasta saa kuumakivihieronnan lisäksi mm. Shiatsu-hoitoa ja vyöhyketerapiaa. Perinteistä kuppauksien on saatavilla asiakkaiden kotona. Yrityksen monipuolisissa hoidoissa käytetään luonnosta saatuja yrttejä. Kaarinixin palveluihin kuuluu myös ompelupalvelut, joista Kaarinalla on pitkäaikainen kokemus. Varaa aika elinvoimaa ja terveyttä antavaan luontaishoittoon. Yrityksen kotisivut löytyvät osoitteesta www.kaarinix.com.

Pikolé

Pikolé-nimeä käyttävä luontaishoitola toimii Hammaslahden Saarenkyläntiellä. Luontaishoitola toimii aikaisemmin kaupungilla, josta hoitolan yrittäjä Pirjo Korhonen muutti keväällä Hammaslahteen. Hoitolan palveluihin kuuluu kuumakivihieronta, vyöhyketerapia ja muita hyvinvointipalveluja. Pirjolla on lisäksi myynnissä erilaisia hyvinvointia lisääviä tuotteita. Norjalaisten Eology ravintolisien ja ihonhoitotuotteiden lisäksi tarjolla on myös kotimaisia Frantsilan yrtti- ja ihonhoitotuotteita. Pirjon hoitolasta on mahdollista saada magneettihoidoja, jossa hoitamiseen käytetään Suomessa kehitettyä Relain-magneettihoitolaiteita. Laitteella hoidetaan kehon alueella olevia kiputiloja. Laite käy myös eläinten hoitamiseen. Yritys myy hoitavia Energetix-magneettikoruja ihmisille ja eläimille. Lisää tietoa Pirjon yrityksestä löydät osoitteesta www.pikole.fi.

Tmi Aila Harinen

Suhmurassa on toiminut jo vuodesta 2009 luontaishoitola. Hoitolaa pyörittää shiatsuhoitaja/vyöhyketerapeutti Aila Harinen. Hoitolasta saa mm. kuumakivihierontaa ja intiimien jo muinoin käyttämää korvakynttilähoitoa. Ailalta saa myös ostaa Frantsilan luontaistuotteita. Kysy lahjakortteista ja muista Ailan palveluista puh. 0400-678186.

Anneli Venäläisen runoja

Anneli Venäläinen on Hammaslahden Alttinassa asuva runoilija. Häneltä on ilmestynyt useita runokirjoja. Annelin mielipiteitä ja runoja on julkaistu myös useissa eri lehdissä. Alla olevat runot on Annelin uudesta runokirjasta Taikalasit.

Aamulla

Aamiaispöydässä puurolautasen
yli katsomme toisiamme.
Nuoruus tulee samaan pöytään,
hymyilee meille lempeästi,
vähän ilkkurisesti ja
lämmittää sydäntä.

Taikalasit

Haluaisin antaa sinulle
taikalasit, joiden läpi
näkisit edessäsi
nuoren, hoikkaumaisen
tytön.
Ehkäpä sinulla kuitenkin
jo on ne, kun sanot
minua pikkuseksi.
Silloin tuntuu, että
läskit sulavat kuin
kyljykset tv-kokin
grillissä.

KAARINIX

*Hyvinvointia elämääsi
- terveenä parempi*

Shiatsu
Vyöhyketerapia
Kuppaus
Kuumakivihieronta
Yrttineyttihieronta
Korvakynttilähoito
Aurikuloterapia
Kukkatipat

Syystarjous!
Uusille asiakkaille
20% alennus

Hoidoissa
mukana yrtit

Kaarina Horttanainen
p. 050 3821714
Nappikuja 2
82200 Hammaslahti

Kysy lisää!

www.kaarinix.com
kaarina-anneli@hotmail.com

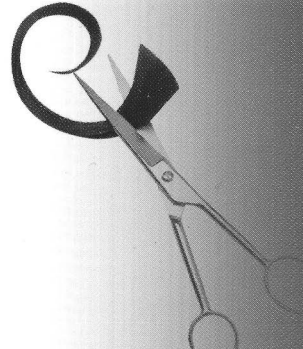
Kuntokammarilaiset toivottavat

★ *Hyvää Joulua ja*
Onnellista Uutta Vuotta 2012! ★

FYSIKAALINEN HOITOLAITOS
KUNTOKAMMARI KY

Fysioterapeutit:
Tiina ja Jari Ruotsalainen

(013) 747 127 / 040 776 5552
Lastaustie 2, 82200 Hammaslahti

Hiusstudio
parturi-kampaamo

Katja Koljonen
parturi-kampaaja

Lastaustie 4
82200 Hammaslahti

0505011351

Soratoimitukset	Kalliomurskeet	Kaivinkonepalvelut
• Salaojasorat	Kalliosepelit	Pyöräkonepalvelut
• Murskeet ja sepelit	Kalliotuhat	Multatoimitukset
		Tavarakuljetukset

Eino Piipponen 0400 657 194
Raimo Piipponen 0400 779 944
Hammasjärventie 135, 82200 Hammaslahti
www.veljeksetpiipponen.fi

Kuljetusliike
Veljekset PIIPPONEN

Moottorisahat, mopedit, polkupyörät ja ruohonleikkurit ym. sekä pienkoneet ja varaosat huoltaa ja korjaa Hammaslahdessa

PYÖRÄ- JA PIENKONE JUHO MURTONEN
Pyhäseläntie 9, Hammaslahti. Puh. 0400-226 460

**HAMMASLAHTELAISTEN
OMA APTEEKKI**

 PYHÄSELÄN APTEEKKI
ma – pe klo 9-17
la klo 9-12

*Rauhallista
Joulunalusaikaa!*

 Fysio Apu
Pyhäselän Hemmotteluhoitola

Avoinna
Ma-pe 9-17
La 9-13
Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Jalkahoito ▪ Kasvohoito ▪ Erikoiskasvohoito ▪ Kulmat & ripset
Käsihoito ▪ Käsiparafiini ▪ Jalkavyöhyketerapia
Kynsien geelilakkaus ▪ Ihokarvanpoisto vahalla ▪ Hieronnat

Fysio Apu Pyhäselän Hemmotteluhoitola / Kosmetologi: Niina Saarelainen
Rinnekuja 3A1, 82200 Hammaslahti ▪ puh. 045 2581 213

TAXI

 040 774 6235
Ari Suhonen
Hammaslahti

Pyhäselän kirkossa 16.12.2011

**Yliopiston kuoron
kauneimmat joululaulut**

Ohjelmassa mm.
Puuro- ja glögitarjoilu klo 16.30 alk.
Kauneimmat joululaulut klo 18.00 alk.

Tervetuloa!

Järjestetty linja-auto kyyditys.

Poiskyyditys tilaisuuden jälkeen.

Kyttiin ilmottautumiset konttoreihin!

Linja-auto aikataulut:

Liperin POP-Pankin edessä klo 15.40

Joensuun matkailupysäkki klo 16.00

Reijolan ST 1 klo 16.15

Hammaslahden kirkko klo 16.30

POP Pankki
Pyhäselän Paikallisosuuspankki